

36038779-3	07/03/2013	ידיעות אחרונות - כותרת	עמוד 36	1	16.6x18.31
הקריה האקדמית אונוהרשמן רנן מרצ - 22640					

רנן הרשמן • שוויון, לא רק בנטל

מיהו ישראלי

מד כי תהליך כזה יכול להצליח. אם את המחזור הראשון פתחנו עם עשרות בודדות של סטודנטים, הרי האמון נבנה אט־אט, סיפורי ההצלחה הידעו, והיום קוצרת החברה הישראלית את פירות העשייה הזו – יותר מ־1,500 בוגרים משתלבים בשוק העבודה ובחברה הישראלית, ויותר מ־2,000 סטודנטים וסטודנטיות חרדים עושים צעדים ראשונים באותה דרך ממש.

האם אנו יכולים לומר בכנות כי באותה העת שבה אנו דורשים שוויון חובות מלא, אנו מוכנים גם להעניק שוויון זכויות מלא ולשתף בהגמוניה גם את החרדים והערבים?

עלינו להבין כי המונח "ישראלי" הוא מונח רחב ומורכב. הוא כולל בתוכו "אותנו הציונים" אך גם "אותם", אלה שאינם מגדירים את עצמם כציונים, אך ישראליותם מתבטאת בשלל גוונים וצורות אחרים משלנו. עלינו למצוא את הדרך לכלול את כולם, את כולנו, בהגדרה זו. סממן מובהק לכך צריכה להיות נכונותנו לכתוב ביחד בית חדש לשירת התקווה, בית שישראלים נוספים יוכלו לשיר ולהרגיש כי הוא משותף להם ולנו והופך את כולנו לחלק מאותו לאום. פתיחות שכזו יכולה לבוא רק ממקום של עוצמה, ביטחון ואמונה בצדקת דרכנו.

מנהיגינו צריכים להובילנו אל המקום שבו לא היינו מעוררים. עליהם ללכת נגד הרוח ולומר לציבור באומץ ובישור, כי פתרונות מידיים אינם אפשריים וכי השגתו של שוויון בנטל לא תוכל לבוא בצורה של חקיקה או "מתווה" חדש, אלא רק בתהליך חינוכי מורכב וממושך. עליהם לומר מי הם השותפים לתהליך, כיצד תעשה אותה הידברות ולתחום אותה בזמן סביר. ■

רנן הרשמן הוא מייסד ומנכ"ל הקריה האקדמית אונו

מזכיר המדינה המיתולוגי הנרי קיסינג'ר אמר פעם, כי "תפקידו של מנהיג הוא להוביל את ההולכים אחריו מהיכן שהם נמצאים – אל מקום שלא היו בו מעוררים. בימים אלה, בהם מבעבעת שוב קלחת השוויון בנטל כסוגיה המרכזית במשא ומתן הקואליציוני להקמת הממשלה, נותר הציבור הישראלי ממתיך למנהיגים שיובילו אותנו אל המקום בו לא היינו מעולם – הידברות.

בעוד רוב מנהיגינו עסוקים בעת הזו בהתבצרות בעמדותיהם – אלה הדורשים שוויון בנטל חסר פשרות מחד, ומאידך אלה הטוענים שזה שהיה הוא שיהיה – לא קם אף אחד מהם ושואל את השאלה האחת היורדת לשורש מורכבות הבעיה של החברה הישראלית, ואשר סוגיית השוויון בנטל היא רק סימפטום אחד שלה: מדוע חלקים נרחבים בציבור, בעיקר החרדים והערבים, אינם כוללים את המונח "ישראלי" כחלק מהגדרתם העצמית? מדוע הם אינם מזדהים עם המדינה ורואים עצמם כמי שחלה עליהם חובה גם לתרום לה?

פתרון לסוגיה יהיה אך ורק תולדה של תהליך הידברות שיחל במערכת החינוך, יחלחל למוקדי שיח בחברה הישראלית כולה ובסופו נגדיר מחדש את המונח "ישראלי", כך שכל תושב ישראל יוכל באמת להזדהות ככזה.

רוב הציבור במדינת ישראל נמנע מלעסוק בשאלה זו עד כה, מחשש שהגדרה חדשה ורחבה של המונח "ישראלי" תבוא על חשבון הציונות. אך האם אנו יכולים לומר בכנות כי באותה העת בה אנו דורשים שוויון חובות מלא, אנו מוכנים גם להעניק שוויון זכויות מלא? האם אנו, שעד כה נשאנו בנטל לבדנו, אך גם נהנינו מהגמוניה מוחלטת על הגדרת הישראליות, מוכנים לשתף את החרדים והערבים בהגדרתה החדשה? לכשנענה על שאלה זו בחיוב, נבשיל לקיום שיח כן ומתחשב עם הציבור החרדי והערבי, במסגרתו נוכל גם לדרוש ולהשיג תרומה שווה בנטל. זה חייב להיות שיח רגיש שיפיג את חששם שהכללתם בהגדרה "ישראלי" משמעה היפרדות מאמונתם, מתרבותם ומזהותם.

ניסיוני כמי שייסד לפני למעלה מעשור קמפוס חרדי מל-